

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

MEHNAT HUQUQI
FANINING ISHCHI O‘QUV DASTURI (SILLABUSI)
Kunduzgi 4-kurs

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar
Ta’lim sohasi: 110000 – Pedagogika
Talim yo‘nalishi: 60111100 – Tarix

№	Mashg‘ulot turi	Ajratilgan soat	Semestr	
			8	Ajratilgan soat
				Ajratilgan kredit
1	Ma’ruza	26	26	
2	Amaliy	52	52	
3	Kurs ishi	-	-	
4	Mustaqil ta’lim	78	78	6
5	Jami auditoriya soati	78	78	
6	Umumiy soat	156	156	

CHIRCHIQ- 2024

Fanning ishchi o'quv dasturi (Sillabusi) Chirchiq davlat pedagogika universiteti kengashining 2024 -yil "22 06" dagi 19-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchilar:

A.A.Yo'ldoshev

CHDPU "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi" kafedrasida o'qituvchisi

Taqrizchilar:

R.A.Ikramov

CHDPU "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi" kafedrasida dotsenti, y.f.n.

M.S.Boltayev

Toshkent davlat yuridik universiteti professori, y.f.d.

Fanning o'quv ishchi dasturi Chirchiq davlat pedagogika universiteti Gumanitar fanlar fakulteti kengashining 2024 yil "22 06" dagi 12-sonli majlisida muhokamadan o'tkazilgan.

Fakultet dekani:

R.A.Ikramov

Fanning o'quv ishchi dasturi Chirchiq davlat pedagogika universiteti Gumanitar fanlar fakulteti "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi" kafedrasining 2024 yil "22 06" dagi 24-sonli majlisida ko'rib chiqilgan va tasdiqlashga tavsiya qilindi.

Kafedra mudiri:

G.G'G'afarova

Fan/modul kodi Law 4244	O'quv yili 2024-2025	Semestr 8	ECTS – Kreditlar 6	
Fan/modul turi Tanlov fan	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 6	
	Fanning nomi	Audiotoriya mashg'ulotlari	Mustaqil ta'lim	Jami yuklama
1	Mehnat huquqi	78 soat	78 soat	156 soat

1. O'quv fanini o'qitish bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar.

Mehnat huquqi fani barcha soha vakillarini mehnat bilan bog'liq bo'lgan huquqlari asoslari, tuzilishi, tizimi, prinsplari, tamoyillari va manbalari; fuqarolarning mehnat huquqiga oid munosabatlari, uning tashkiliy-huquqiy shakllari; mehnat shartnomasi, tibbiy mehnat ekspertizasining huquqiy asoslari, ish haqqini tayinlash, xisoblash, qayta xisoblash va to'lash, mehnat qonunchiligida qo'shimcha nafaqalar, qo'shimcha tatillar, mavsumiy ishlarga haq to'lash, mehnatga oid nizolar, mehnat intizomi va mehnatni muhofaza qilish kabi masalalarni o'rgatadi.

2. Mehnat huquqi fanining maqsad va vazifalari.

Fanni o'qitishdan maqsad – Mehnat huquqi talabalarga mehnat huquqi fanining predmeti, maqsad va vazifasi; fuqarolarning mehnat munosabatlariga oid huquqiy munosabatlarni tartibga soluvchi qonun-hujjatlari; mehnat shartnomasi, jamo shartnomasi tushunchasi; mehnat huquqining jamiyatdagi mehnatga oid huquqiy munosabatlardagi o'ri; O'zbekistonda mehnatga oid munosabatlarning shakllanishi va tarixi; davlat va aholi o'rtasidagi, ishberuvchi va fuqarolar o'rtasidagi mehnat nisolari hamda kelishuvlariga oid munosabatlarni tartibga solish qoidalari; tartibga solish, qo'llay bilish masalalarini o'rgatishni maqsad qilgan.

Fanning vazifasi – talabalarda mehnat qonunchiligiga doir normalarni tahlil qilish; ularga to'g'ri yuridik baho berish, olgan bilimlari asosida amaliyotda yuzaga kelgan turli muammoli vaziyatlarni hal eta olish; amaliy muammolarni hal qilishda normativ huquqiy hujjatlarni talqin qilish va qo'llash, mehnat qonunchiligiga doir qonunchilik normalalarini to'g'ri sharhlash va tahlil etish, muammoli masalalarni tanqidiy baholash va hal etish ko'nikmalarini shakllantiradi, rivojlantiradi va bu borada nazariy va amaliy ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

3. Ma'ruza mashg'ulotlari

№	Mashg'ulot mavzulari	Dars soatlari hajmi
VIII- semestr		

1	Mehnat huquqi fanining predmeti, manbalari, maqsad va vazifalari.	2
2	Mehnatga oid huquqiy munosabat va uning subyektlari.	2
3	Mehnat munosabatlarida ijtimoiy sheriklik.	2
4	Aholini ishga joylashtirish va bandlikni ta'minlash.	2
5	Mehnat shartnomasi.	2
6	Ish vaqtni tushunchasi, turlari va muddatlari.	2
7	Dam olish vaqti tushunchasi va turlari.	2
8	Mehnatga haq to'lash.	2
9	Mehnat intizomi.	2
10	Mehnat shartnomasi taraflarining moddiy javobgarligi.	2
11	Mehnatni muhofaza qilish tushunchasi va uning ahamiyati.	2
12	Mehnat nizolari va ularni hal etish tartibi.	2
13	Alohida toifadagi xodimlarning mehnat muhofazasi.	2
Jami:		26 soat

Talabalar fanni puxta o'zlashtirishi uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, yangi informatsion-pedagogik texnologiyalarni tatbiq qilish muhim ahamiyatga ega. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va metodik qo'llanmalar, tarqatma materiallar, elektron materiallardan foydalaniladi. Ma'ruza, amaliy mashg'ulot mavzulariga mos ravishda ilg'or pedagogik texnologiyalar tanlanadi. Fanni o'qitishda «Keys-stadi», «Blits so'rov», «Nima uchun», «Aqliy xujum», «Klaster», «Venn halqachalari» kabi pedagogik texnologiyalardan foydalaniladi. Bunda har bir mavzuning o'ziga xosligi hisobga olinadi. Shuningdek, audio, video, va boshqa axborot texnikasidan foydalaniladi.

4. Amaliy mashg'ulotlari mavzusi

№	Mashg'ulot mavzulari	Dars soatlari hajmi
VIII- semestr		
1	Mehnat huquqi fanining predmeti, manbalari, maqsad va vazifalari.	4
2	Mehnatga oid huquqiy munosabat va uning subyektlari.	4
3	Mehnat munosabatlarida ijtimoiy sheriklik.	4
4	Aholini ishga joylashtirish va bandlikni taminlash.	4
5	Mehnat shartnomasi.	4
6	Ish vaqtni tushunchasi, turlari va muddatlari	4
7	Dam olish vaqti tushunchasi va turlari	4
8	Mehnatga haq to'lash.	4
9	Mehnat intizomi.	4
10	Mehnat shartnomasi taraflarining moddiy javobgarligi.	4
11	Mehnatni muhofaza qilish tushunchasi va uning ahamiyati.	4

12	Mehnat nizolari va ularni hal etish tartibi.	4
13	Alohida toifadagi xodimlarning mehnat muhofazasi.	2
14	Mehnat qonunchiligining buzilishi holatlarida javobgarlik masalalari.	2
	Jami:	52 soat

Talabalar fanni puxta o'zlashtirishi uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, yangi informatsion-pedagogik texnologiyalarni tatbiq qilish muhim ahamiyatga ega. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va metodik qo'llanmalar, tarqatma materiallar, elektron materiallardan foydalaniladi. Ma'ruza, amaliy mashg'ulot mavzulariga mos ravishda ilg'or pedagogik texnologiyalar tanlanadi. Fanni o'qitishda "Tarmoqlar", "Aqliy hujum", "Bumerang", "Yelpig'ich", "Tarozi", «Klaster», «Venn halqachalari», "Olti qalpoq" kabi pedagogik texnologiyalardan foydalaniladi. Bunda har bir mavzuning o'ziga xosligi hisobga olinadi. Shuningdek, audio-, video-, kompyuter texnikasidan foydalaniladi.

5. Mustaqil ta'lim

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Dars soatlari hajmi
1.	Mehnat sohasidagi ijtimoiy sheriklik	2
2.	Jamoa shartnomasining tushunchasi va shakli	2
3.	Ishga joylashish	2
4.	Yakka tartibdagi mehnatga oid munosabatlar	2
5.	Ish vaqti	2
6.	Mehnatga haq to'lashning umumiy shartlari	2
7.	Kafolatli to'lovlar va kompensatsiya to'lovlari	2
8.	Mehnat intizomi	2
9.	Mehnat shartnomasi taraflarining moddiy javobgarligi	2
10.	Mehnatni muhofaza qilish	2
11.	Xodimlarni kasbga tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish	2
12.	Ishlab chiqarish ta'limi shartnomasi	2
13.	Ayrim toifadagi xodimlar mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
14.	Ijtimoiy va huquqiy jihatdan kuchli himoya qilinishga muhtoj shaxslarning mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
15.	O'n sakkiz yoshgacha bo'lgan xodimlarning mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2

16.	Nogironligi bo'lgan shaxslarning mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
17.	Xodimning ish beruvchi bilan mehnatga oid aloqasi xususiyatiga va o'z mehnat faoliyatini amalga oshirish joyiga bog'liq holda mehnatni huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
18.	O'rindoshlik asosida ishlovchi shaxslarning mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
19.	Kasanachilarning mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
20.	Masofadan turib ishlovchi xodimlarning mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
21.	Vaxta usulida ishlovchi shaxslarning mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
22.	Xodimning mehnat sharoitlari bilan bog'liq bo'lgan mehnatni huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
23.	Xodim mehnatining xususiyati bilan bog'liq bo'lgan mehnatni huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
24.	Tashkilot rahbarining, uning o'rinbosarlarining, tashkilot bosh buxgalterining va tashkilot alohida bo'linmasi rahbarining mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
25.	Mavsumiy xodimlar mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
26.	Vaqtinchalik ishlarda band bo'lgan shaxslar mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
27.	Iqtisodiyotning ayrim tarmoqlari xodimlari va ayrim kasblar egalari mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
28.	Mikrofirmalarda va ish beruvchi bo'lgan jismoniy shaxslarda ishlovchi shaxslar mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
29.	Chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar mehnatini huquqiy jihatdan tartibga solishning o'ziga xos xususiyatlari	2
30.	Xodimlarning mehnat huquqlarini himoya qilish. mehnat nizolarini ko'rib chiqish	2

31.	Mehnat to'g'risidagi qonunchilikka, mehnat haqidagi boshqa huquqiy hujjatlarga hamda mehnatni muhofaza qilish qoidalariga rioya etilishi ustidan davlat nazorati va tekshiruvi	2
32.	Mehnat to'g'risidagi qonunchilikka, mehnat haqidagi boshqa huquqiy hujjatlarga va mehnatni muhofaza qilish qoidalariga rioya etilishi ustidan jamoatchilik nazorati	2
33.	Mehnat nizolarini ko'rib chiqish	2
34.	Yakka tartibdagi mehnat nizolarini ko'rib chiqish	2
35.	Yakka tartibdagi mehnat nizolarini mehnat nizolari bo'yicha komissiyada ko'rib chiqish tartibi	2
36.	Yakka tartibdagi mehnat nizolarini sud tartibida ko'rib chiqish	2
37.	Yakka tartibdagi mehnat nizolari bo'yicha qarorlarning ijro etilish tartibi	2
38.	Jamoaviy mehnat nizolarini hal etish (tartibga solish)	2
39.	Mehnat huquqi fanining boshqa fanlar bilan aloqadorligi	2
	Jami:	78 soat

6. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettirish, o'rganilayotgan mavzular haqida mustaqil mushohada yuritish. Amaliy mashg'ulotlariga berilgan topshiriqlarni to'liq bajargan holatda joriy nazoratni baholash uchun ball yig'ish. Mustaqil ta'lim boyicha berilgan mavzular boyicha mustaqil izlanib maruza matni shakllantirish, shu asosida slayd tayyorlash, mavzu doirasida beshta kasus, kamida o'nta glossariy va yigirmata test savollarini shakllantirish. Oraliq nazorati olingunga qadar o'tilgan mavzulardan savollar shakllantirilib og'zaki tartibda olinadi. Yakuniy nazorat test topshirig'i tartibida olinadi.

7. Fan bo'yicha talabalar bilimni baholash va nazorat qilish mezonlari

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligidan 2018-yil 26-sentyabrdagi 3069-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi" nizomga muvofiq ishlab chiqildi.

1	2
---	---

Baholash usullari	Yozma ishlar, og'zaki so'rov, ko'rgazmalar
Baholash mezonlari	<p>5- "a'lo"</p> <ul style="list-style-type: none"> - xulosa va qaror qabul qilish; - ijodiy fikrlay olish; - mushohada yurita olish; - olgan bilimlarini amalda qo'llay olish; - mohiyatini tushunish; - bilish, aytib berish; - tasavvurga ega bo'lish
	<p>4- "yaxshi"</p> <ul style="list-style-type: none"> - mushohada yurita olish; - olgan bilimlarini amalda qo'llay olish; - mohiyatini tushunish; - bilish, aytib berish; - tasavvurga ega bo'lish.
	<p>3- "qoniqarli"</p> <ul style="list-style-type: none"> - mohiyatini tushunish; - bilish, aytib berish; - tasavvurga ega bo'lish.
	<p>2- "qoniqarsiz"</p> <ul style="list-style-type: none"> - aniq tasavvurga ega emaslik, bilmaslik.

Asosiy adabiyotlar:

1. Y. Tursunov, M.A. Usmanova. Mehnat huquqi. Darslik. -T.: TDYI nashriyoti. 2006. -238 bet.
2. Mualliflar jamosi. Mehnat huquqi. Darslik. - T., TSYU nashriyoti, 2018. - 505 bet.
3. Mehnat huquqi. Mualliflar jamoasi. – O'zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi. 2014. -261 b.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi. – Toshkent: "Adolat", 2023.
2. O'zbekiston respublikasi Mehnat Kodeksiga sharh. - T.: "Adolat", 2018 y. - 564 b.
3. Mualliflar jamosi. Mehnat huquqi. Darslik. - T., TSYU nashriyoti, 2021.-248 bet.
4. Elizabet Eylott. Mehnat huquqi. Darslik. - T.: TDYU nashriyoti, 2023. 224 b

Axborot manbalari:

1. www.lex.uz
2. www.ziyonet.uz
3. sharu-tsul.uz

